

Sygn. akt III U 1220/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Lucyna Oleszek

Protokolant sekretarz sądowy Agnieszka Radochońska

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2014 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy S. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania S. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 3 października 2014 r. **nr** (...)

I. **z m i e n i a** zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy S. R. prawo do emerytury w ustawowej wysokości, począwszy od dnia 30 czerwca 2014 r.,

II. **s t w i e r d z a**, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu prawa do powyższego świadczenia.

Sygn. akt III U 1220/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 5 grudnia 2014 r.

Decyzją z dnia 3 października 2014 r., zn. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy S. R. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji podano, iż wnioskodawca nie spełnia wszystkich warunków określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.). Nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Organ rentowy stwierdził, że brak podstaw do uwzględnienia okresu zatrudnienia wnioskodawcy w warunkach szczególnych od 15 stycznia 1978 r. do 22 lipca 1994 r. tj. 16 lat, 6 miesięcy i 9 dni w zlikwidowanej Spółdzielni Usług (...)

w L., gdzie był zatrudniony na stanowisku kierowcy-mechanika różnych pojazdów. Brak określenia, które dokładnie prace wykonywał uniemożliwia ustalenie faktycznego charakteru i czasu wykonywania określonych czynności.

Wnioskodawca S. R. w dniu 17 października 2014 r. złożył odwołanie od tej decyzji, domagając się jej zmiany.

Na uzasadnienie podał, że decyzja jest dla niego krzywdząca i niezgodna ze stanem faktycznym. Na potwierdzenie charakteru wykonywanej pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powołał się na zeznania świadków oraz zachowaną dokumentację osobową, wnosząc o uwzględnienie okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie z przyczyn, które stanowiły o wydaniu zaskarżonej decyzji.

Ponownie stwierdzono, że wnioskodawca nie spełnia warunków do nabycia emerytury określonych w art. 184 ust. 1 w zw. z art. 27 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz w zw. z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnianych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Podniesiono, że spośród ustawowych warunków wnioskodawca wykazał 25-letni staż ubezpieczeniowy i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Natomiast na dzień złożenia wniosku emerytalnego nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Spornego okresu zatrudnienia nie potwierdził świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Wskazano, że charakter takiego zatrudnienia może potwierdzić jedynie zakład pracy, ewentualnie jego następca, na podstawie posiadanej dokumentacji i w ściśle określonej formie, zgodnie z § 2 ust. 2 powołanego rozporządzenia. Wnioskodawca nie przedstawił świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, a z zachowanych dokumentów nie wynika aby praca na stanowiskach kierowcy – mechanika różnych pojazdów należała do prac wykonywanych w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy w Przemysłu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca S. R. urodzony (...) złożył w dniu 30 czerwca 2014 r. wniosek o emeryturę, oświadczając że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz że nie pozostaje w stosunku pracy.

Na potwierdzenie okresów ubezpieczenia oraz charakteru zatrudnienia dołączył świadectwa pracy oraz dokumentację archiwalną - osobową z okresu zatrudnienia w zlikwidowanej Spółdzielni Usług (...) w L..

Rozpoznając ten wniosek organ rentowy decyzją z dnia 8 sierpnia 2014 r. odmówił mu prawa do emerytury, gdyż wylegitymował się ogólnym stażem ubezpieczeniowym w wymiarze jedynie 22 lata, 6 miesięcy. Ponadto nie udokumentował zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat.

W związku z dołączeniem przez wnioskodawcę dokumentacji dotyczącej pracy w gospodarstwie rolnym dziadków w latach 1969-1973 r. organ rentowy ponownie rozpoznał sprawę i wydał zaskarżoną decyzję z dnia 3 października 2014 r. Przyjęto wprawdzie, że wnioskodawca wylegitymował się wymaganym 25-letnim stażem ubezpieczeniowym, po uzupełnieniu o okres pracy na roli (4 lata i 20 dni), niemniej nadal nie wykazał zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Dowód: 1. Akta organu rentowego:

- wniosek o emeryturę z dn. 30.06.2014 r.
- decyzje odmowne z dn. 8.08.2014 r. i 3.10.2014 r.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca S. R. z zawodu kierowca pracę zawodową rozpoczął od 15 maja 1973 r. w Wojewódzkim Związku Gminnych Spółdzielni (...) w P. Zakład (...) w L.. Jako kierowca samochodu dostawczego pracował do 2 sierpnia 1976 r. Rozwoził pieczywo i mięso.

W czasie tego zatrudnienia odbywał zasadniczą służbę wojskową od 23 października 1973 r. do 6 listopada 1974 r. Po zakończeniu służby wojskowej w okresie od 5 do 30 grudnia 1977 r. był zatrudniony, również jako kierowca, w Przedsiębiorstwie (...)

w D. Chłodnia w R.,.

Następnie na mocy porozumienia między zakładami pracy został przekazany z tego Przedsiębiorstwa do pracy w Wojewódzkim Związku Spółdzielni Rolniczych (...) Zakład (...) w P. Oddział Budowlano-Montażowy w L.. W zatrudnieniu tym pozostawał od dnia 15 stycznia 1978 r. do dnia 22 lipca 1994 r., pracując cały czas jako kierowca.

Wnioskodawca w ramach swoich obowiązków rozwodził pracowników Zakładu na różne budowy. Przez około 2-3 lata przewoził pracowników autobusem marki (...), zwanym potocznie przez pracowników (...) oraz autobusem marki (...). Oba autobusy liczyły ponad 30 miejsc siedzących. Wnioskodawca woził pracowników na budowy w S., R., M. (na przejściu granicznym) oraz w N. (budowa wytwórni wód). Po dowiezieniu pracowników na budowę, sam również tam pracował. Kierował samochodami ciężarowymi marki S. 200 – wywrotka (4-5 ton) oraz S. (...) – tzw. łamaniec (8 ton). Wywoził ziemię, rozwodził piasek, żwir, przewoził płyty stropowe. W miarę potrzeby pracował też na ciężkich maszynach: koparka, ładowarka i spychacz. Nie jeździł zaś samochodami dostawczymi. Razem z wnioskodawcą, jako kierowca i operator dźwigu, pracował świadek J. G. (1). Obaj podlegali kierownikowi transportu, który przydzielał i rozliczał pracę. Wynagrodzenie dla kierowców ustalane było według zasad ustalonych dla pracowników zatrudnionych w transporcie samochodowym tj. stawki osobistego zaszeregowania, obejmowało też ryczałt, premię uznaniową oraz dodatek za rodzaj prowadzonego pojazdu i za OC (obsługę codzienną).

Sąd ustalił też, że w okresie pracy wnioskodawcy Spółdzielnia budowała różne budynki usługowe: sklepy, magazyny, rozlewnie wód mineralnych, piekarnie i inne budynki na terenie całego powiatu. Praca odbywała się na jedną zmianę, formalnie w godzinach od 7 do 15, faktycznie czas pracy był dłuższy, determinowany koniecznością wykonania zaplanowanych robót oraz ich rozliczenia. Jednym z kilkunastu kierowników budowy w latach 1978-1995 był świadek S. O. (1).

Baza sprzętowa Zakładu znajdowała się w L. przy ul. (...). Tam po pracy odstawiane były maszyny i pojazdy, tam też dokonywano drobnych napraw samochodów. Każdy kierowca miał obowiązek dbać o sprawność auta i we własnym zakresie usuwał awarie. Na bazie sprzętowej nie zatrudniano mechaników, w warsztacie lub na placu każdy kierowca sam mógł dokonać przeglądu auta i drobnych napraw. Na stanie zakładu były dwa autobusy, około 6 samochodów ciężarowych marki (...), koparka, spychacz i dźwig samojezdny. Były też auta dostawcze marki (...) i (...). Każdy z pojazdów był przydzielony konkretnemu pracownikowi.

W czasie zatrudnienia wnioskodawca przechodził badania psychologiczne wymagane dla kierowców.

Ponadto na początku lat 90-tych XX wieku w związku z likwidacją Wojewódzkiego Związku Spółdzielni Rolniczych (...) w miejsce Zakładu (...)

i Budownictwa w L. powstała Spółdzielnia Usług (...).

W związku z tymi zmianami z dniem 31 lipca 1990 r. rozwiązano z wnioskodawcą umowę

o pracę. Niemniej, za zgodą likwidatora, w zatrudnieniu jako kierowca pozostał jeszcze do 22 lipca 1994 r. Nadal jeżdżąc samochodem ciężarowym.

Dowód: 1. Akta organu rentowego (kapitałowe):

- świadectwo pracy z dnia 4.08.1976 r.

2. Akta organu rentowego (emerytalne):

- książeczka wojskowa,

3. Akta osobowe wnioskodawcy:

- porozumienie między zakładami z dnia 31.12.1977 r.

- kwestionariusz osobowy,

- przyjęcie do pracy z dnia 15.01.1978 r.

- orzeczenie psychologiczne z dnia 14.08.1987 r.,

- pismo z dnia 12.01.1978 r.

- powierzenie samochodu marki ((...), (...)) i obowiązków kierowcy autobusu z dnia 12.02.1980 r., 21.02.1984 r., 1.12.1986 r.

- powierzenie samochodu marki (...) – 200 z dnia 12.02.1988 r.

- angaże za lata 1973-1994

- świadectwo pracy z dnia 22.07.1994 r.

4. zeznania świadków:

- J. G. (nagranie rozprawy – 7 min.),

- S. O. (nagranie rozprawy - 15 min.),

5. zeznania wnioskodawcy (nagranie rozprawy - 21 min.).

Dokonując tych ustaleń Sąd oparł się na dokumentach zgromadzonych w aktach organu rentowego, w tym Sąd uwzględnił dokumentację archiwalną z akt osobowych wnioskodawcy z okresu jego zatrudnienia w latach 1977-1994. W zachowanych aktach osobowych znajdują się dokumenty potwierdzające podjęcie zatrudnienia oraz rodzaj zajmowanego stanowiska i sposób wynagradzania. Dokumenty wskazują, że wnioskodawca pracował jako kierowca samochodów ciężarowych i samochodu do przewozu pracowników.

Za pełni wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków pracujących razem z wnioskodawcą: J. G. (1) i S. O. (1). Świadkowie ci dokładnie opisali strukturę zatrudnienia w Oddziale Budowlano-Montażowym w L. oraz przekształcenia tego zakładu. Wskazali, jakie prace wykonywał wnioskodawca, jak wyglądała organizacja pracy. Sąd podzielił także zeznania wnioskodawcy, który dodatkowo podał jakie prace wykonywał przez sporny okres zatrudnienia.

Zebrana obecnie dokumentacja wraz zeznaniami świadków i wnioskodawcy potwierdza okres i faktyczny charakter wykonywanej przez niego pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego, autobusu oraz ciężkiego sprzętu (koparki, spychacza).

W rezultacie Sąd uznał, że choć wnioskodawca nie posiada świadectw pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, to w związku z zeznaniami świadków i jego własnymi, możliwe było poczynienie uzupełniających ustaleń, że w okresie od 15 stycznia 1978 r. do 22 lipca 1994 r. pracował w warunkach szczególnych wyłącznie jako kierowca. Nie był zatrudniony jako mechanik samochodowych. Zgromadzone dowody wzajemnie się potwierdzają

i uzupełniają, wobec czego są wiarygodnym źródłem ustaleń faktycznych. Wynika z nich, jaką pracę i w jakich warunkach wykonywał wnioskodawca.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzny (w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach).

Ponadto emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Równocześnie zgodnie § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnianych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) - dla ustalenia tych uprawnień - za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2 cyt. ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 cyt. Rozporządzenia - okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji - w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie

§ 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zaświadczenie zakładu pracy powinno potwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których uzależnione jest przyznanie emerytury.

Bezsporne jest, że wnioskodawca wykazał, iż ukończył 60 lat oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

W toku rozpoznawania sprawy przed organem rentowym, z uwagi na brak świadectwa pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, sporny okazał się charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w okresie:

- od 15 stycznia 1978 r. do 22 lipca 1994 r. w Wojewódzkim Związku Spółdzielni Rolniczych (...) Zakład (...) w P. Oddział Budowlano-Montażowy w L., a następnie w Spółdzielni Usług (...) w L. na stanowisku kierowcy samochodowego (16 lat, 6 miesięcy i 9 dni).

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach we wskazanych zakładach pracy znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym – dokumentacji osobowej oraz w zeznaniach świadków i jego własnych. Podnieść należy, że w postępowaniu przed sądami pracy

i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego i nie są potrzebne jakieś szczególne dowody np. z dokumentów - wystarczą dowody np. z zeznań świadków i stron. Na tej podstawie Sąd przyjął, że odwołanie wnioskodawcy jest zasadne, a jego żądanie co do zmiany zaskarżonej decyzji w zakresie dotyczącym tak stażu pracy, jak i charakteru zatrudnienia zasługuje co do zasady na uwzględnienie.

Prace na stanowiskach kierowcy samochodu ciężarowego, kierowcy autobusu oraz kierowcy maszyn budowlanych, faktycznie zajmowane przez wnioskodawcę, wymienione są w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 Nr 8, poz. 43 ze zm.) w wykazie A, w dziale VIII – „W transporcie i łączności” - Transport, poz. 2 - prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15 (...). Ponadto wymieniono je w Zarządzeniu Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz. Urz. M.B.iP.M.B. Nr 3, poz. 6) - Dział VIII, poz. 2, pkt 1 i 4 – „kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz kierowca autobusu o liczbie miejsc siedzących powyżej 15”. Wskazano je też w zał. nr 1 do uchwały Nr 64/83 Zarządu Głównego (...) Związku Spółdzielni Rolniczych (...) z dnia 25 lipca 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w zakładach pracy spółdzielczości rolniczej – Dział VIII, poz. 2 pkt 1 i 4.

Z kolei w wykazie A Dział V poz. 3 powołanego na wstępie rozporządzenia odnoszącego się do wszystkich branż wymieniono prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych. Ponadto w wykazie A dział V, poz. 3 pkt 1 i 3 załącznika do zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty wymieniono stanowisko: maszynisty koparek i ładowarek jednonaczyniowych i wielonaczyniowych oraz maszynisty spycharek i ciągników gąsienicowych. Takie stanowiska są też wymienione w załączniku do powołanej uchwały Związku Spółdzielni Rolniczych (Dział V poz. 3, lit. A pkt 1 i 2).

W orzecznictwie podnosi się, iż praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 lutego 2012 r., III AUa 1797/11, LEX nr 1130404).

Fakt wykonywania przez wnioskodawcę w spornych okresach pracy kierowcy nie budzi jakichkolwiek wątpliwości. Takie stanowisko pracy wpisano przy przyjęciu do pracy, następnie w świadectwie pracy wystawionym bezpośrednio po ustaniu zatrudnienia w 1994 r., stanowisko kierowcy wymieniano też w każdym zachowanym angażu. Spór w istocie sprowadzał się do ustalenia, jakimi pojazdami wnioskodawca faktycznie kierował i przy jakich pracach transportowych był zatrudniony. Tę okoliczność Sąd wyjaśnił w oparciu o zeznania świadków oraz wnioskodawcy. Zgodnie potwierdzili oni, że w Oddziale Budowlano-Montażowy w L., a następnie w Spółdzielni Usług (...) w L. wnioskodawca pracował wyłącznie jako kierowca, przy czym jeździł autobusem lub samochodem ciężarowego, a dodatkowo w miarę potrzeby pracował też na maszynach budowlanych (koparka i spychacz).

W rozpoznawanej sprawie istotne okazały się zarówno dokumenty zawarte w aktach osobowych wnioskodawcy, jak i zeznania świadków, którzy nadzorowali i organizowali pracę wnioskodawcy, bądź z nim współpracowali. Charakter przedsiębiorstwa, w którym pracował wnioskodawca, ogólne świadectwo pracy wystawione bezpośrednio po ustaniu zatrudnienia oraz jednoznaczne i spójne zeznania świadków wskazują, że w spornym okresie pracował on wyłącznie jako kierowca. Z tym, że pracował zarówno jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (marki S. 28 i 200) do przewozu materiałów budowlanych, jako kierowca autobusu o liczbie miejsc siedzących powyżej 15 (przewodząc pracowników na budowy) oraz jako kierowca ciężkich maszyn budowlanych.

Rozstrzygając kwestię charakteru zatrudnienia wnioskodawcy, Sąd przyjął więc, że wnioskodawca wykazał ponad 16 lat pracy wykonywanej w warunkach szczególnych - przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że odwołanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie i na mocy powołanych przepisów w zw. z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając mu prawo do emerytury, począwszy od dnia 30 czerwca

2014 r. tj. daty złożenia wniosku emerytalnego, o czym orzeczono w pkt I-szym wyroku.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 i 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Kierując się tym przepisem oraz uwzględniając wcześniejsze rozważania Sąd uznał, że ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (przeprowadzenie dowodu

z dokumentacji osobowej oraz zeznań świadków i ich ocena) zwalniają organ rentowy

z odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia emerytalnego wnioskodawcy. Orzeczenie w tym zakresie zawarto w pkt II-im wyroku.